

REHOBOTH

VERENIGING VOOR SCHOLEN MET DE BIJBEL

Identiteitsnotitie

**Over de identiteit van
Vereniging Rehoboth tot stichting en instandhouding van
scholen met de Bijbel te Urk**

2018-2021

**“Maar de vrucht van de Geest is liefde,
vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid
en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en
zelfbeheersing”**

1. Inleiding

“Daarom gaf hij hem de naam Rehoboth, want, zei hij, nu heeft de HEERE ruimte voor ons gemaakt en zullen wij vruchtbaar zijn in dit land.”

Genesis 26, 22

De naam van onze schoolvereniging is veelzeggend. In het Bijbelboek Genesis is Rehoboth de naam van een waterbron die Izak heeft gegraven. Dankzij deze bron voelt Izak ruimte. Ruimte om vruchtbaar te zijn in het land.

Izak was onderweg. Net als hij zijn ook wij op weg. We kunnen onze reis maken dankzij de ruimte die we krijgen. We weten niet hoe onze reis precies zal verlopen, maar we stellen ons wel een doel: “vruchtbaar zijn in dit land”.

Daarbij putten we onveranderd uit de bron van onze grondslag. Het is onze opdracht om die grondslag in elke tijd opnieuw te vertalen in de dagelijkse praktijk van ons onderwijs. Dat doen wij in deze identiteitsnotitie. Die wil iedereen die bij het onderwijs op de scholen van Schoolvereniging Rehoboth betrokken is, inspireren om de kinderen van vandaag en morgen te laten delen in onze bron.

Als wij onze naam eer aandoen, zijn wij zélf een bron. Een bron van inspiratie, kennis, wijsheid en ontwikkeling. Als wij onze naam eer aandoen, gebruiken wij de ruimte die wij hebben gekregen. Ruimte voor ontwikkeling. Niet omwille van onszelf, maar omwille van de leerlingen, ouders en al ons personeel die aan ons zijn toevertrouwd.

Deze identiteitsnotitie wil een inspirerende leidraad zijn op de weg die wij met elkaar gaan.

J.W. Bunschoten (voorzitter)

M. Romkes (secretaris)

2. Schoolvereniging Rehoboth

Sinds de oprichting van onze vereniging op 29 juli 1925 werken wij onveranderd vanuit de grondslag zoals die is beschreven in artikel 2 van de statuten: "De vereniging vindt haar grondslag in de Bijbel als Gods Woord, naar de verklaring daarvan gegeven in de Drie Formulieren van Enigheid, te weten de Heidelbergse catechismus, de 37 geloofsartikelen en de canones van Dordrecht". Dit proberen we door ze toe te passen naar en in het heden.

Dat is het geestelijk erfgoed dat ons is overgedragen en dat wij op onze beurt overdragen op nieuwe generaties. Dat ervaren we als een geschenk dat we elke dag weer mogen doorgeven (Onderwijs in geloof).

De maatschappelijke context waarin wij onderwijs geven, is ingrijpend veranderd, maar de Bijbel blijft de leidraad voor de gemeenschap die wij met elkaar willen zijn: toezichhoudend bestuur, algemene directie, directeuren, onderwijsgevend en onderwijsondersteunend personeel, ouders en de kinderen voor wie wij het doen.

3. Identiteit

Onze identiteit is wie wij zijn. Dat omvat dus alles wat onze vereniging tot deze specifieke christelijke vereniging maakt en elke afzonderlijke school tot deze specifieke christelijke school maakt. Die identiteit heeft diverse dimensies. Behalve de levensbeschouwelijke dimensie (het meest herkenbaar aan de lessen godsdienstige vorming, het vieren van christelijke feesten, het bidden en het zingen), onderscheiden we de pedagogische, onderwijskundige, organisatorische en maatschappelijke dimensie.

Levensbeschouwelijke identiteit

- Het vertellen van verhalen uit de Bijbel en het lezen uit de Bijbel
- Het zingen van psalmen en andere christelijke liederen
- Het beginnen en eindigen van de schooldag met gebed
- Het belichten van Bijbelse thema's, zoals liefde, barmhartigheid, vergeving
- Het vieren van christelijke feesten
- Omgang met andere godsdiensten en geestelijke stromingen

Pedagogische identiteit

- Ons beeld van de leerling als uniek schepsel van God
- De doelen die wij beogen met de vorming van onze leerlingen
- De overdracht van waarden en normen, zoals respect voor ieder mens, plant en dier, betrokkenheid bij de nood in de wereld, kritiek kunnen ontvangen, zelfdiscipline, kunnen genieten van het goede
- De manier waarop alle betrokkenen bij de vereniging en de scholen met elkaar willen omgaan, inclusief ons beleid ten aanzien van belonen en straffen
- De zorg voor elke leerling
- De manier waarop wij gestalte geven aan een positief en veilig pedagogisch klimaat op school waarin zien en gezien worden, openheid, vergeving en naastenliefde leidend zijn en waarin geweld en pesten niet thuishoren.

Onderwijskundige identiteit

- De keuze van methoden en lesmateriaal
- De inrichting van het onderwijsleerproces in de klas, waaronder onze visie op toetsen en het registreren van de vorderingen
- Het gebruik van verschillende werkvormen (individueel, groepjes, klassikaal) en de verhouding daartussen

Organisatorische identiteit

- Onze visie op de school(vereniging) als gemeenschap
- De wijze waarop het contact met de ouders wordt georganiseerd
- De wijze waarop er in de school leiding wordt gegeven
- De wijze waarop wordt vergaderd en besluiten worden genomen

- Het organiseren van gemeenschappelijke activiteiten, zoals vieringen

Maatschappelijke identiteit

- De manier waarop wij gestalte geven aan burgerschapsonderwijs
- De manier waarop wij het contact met maatschappelijke partners vormgeven
- Het actief bijdragen aan acties voor bijvoorbeeld hulporganisaties

4. Nadere uitwerking

Belangrijke punten op verenigingsniveau

Het christelijk karakter van het onderwijs

Met ons onderwijs willen wij niet alleen kennis overdragen, maar de leerlingen ook begeleiden op hun weg naar volwassenheid. Vanuit onze protestants-christelijke levensovertuiging willen wij hen zo toerusten dat zij zich willen inzetten voor God, hun naaste en de wereld waarin zij leven. Daarom helpen wij de leerlingen bij het groeien naar en in een persoonlijke relatie met God, met elkaar en met hun omgeving.

De leidraad daarbij is dat de Bijbel als het Woord van God de bron voor het geloof en hoogste norm voor leven en handelen is. Wij geloven dat Jezus Christus de enige weg is om tot God te komen. Hij heeft ons voorgeleefd hoe wij ons handelen overeenkomstig Gods wil gestalte moeten geven.

Ouders hebben in de geloofsofvoeding de belangrijkste verantwoordelijkheid gekregen. De school vult deze opvoeding aan overeenkomstig haar taak om kwalitatief goed onderwijs te geven, de unieke gaven van de leerlingen te helpen ontwikkelen en een klimaat te scheppen waarin elke leerling de liefde, uitdaging en veiligheid ontvangt die het nodig heeft als voedingsbodemp voor de groei in het geloof en zijn of haar betekenisvolle bijdrage aan de samenleving.

Vanuit deze opvattingen kan de slogan van de schoolvereniging – ‘Geloof in onderwijs’ – gaan leven.

Dat geeft aan dat het geloof een wezenlijk bestanddeel van ons onderwijs is. Maar ook dat wij vertrouwen dat ons onderwijs op die wijze het best vrucht draagt.

Wat verwachten wij van het personeel?

Het zijn de leerkrachten, het onderwijsondersteunend personeel en de directieleden die het bovenstaande elke dag opnieuw in de praktijk moeten brengen. In de klas en op school krijgt de formele identiteit gestalte in de geleefde identiteit.

Van al ons personeel verwachten wij dat zij de grondslag en de identiteitsnotie van Schoolvereniging Rehoboth onderschrijven. Maar belangrijker nog dan dit formele criterium vinden wij dat zij die op een authentieke en inspirerende manier kunnen vormgeven in de klas, dat zij geïnspireerde professionals en richtinggevende voorbeeldfiguren zijn die onze identiteit belichamen. Dat zij daarin professionele keuzes kunnen maken, hoort volgens ons bij de professionaliteit van de leerkracht.

Bij de benoeming van leerkrachten speelt dit alles een belangrijke rol in de procedure van werving en selectie.

Concreet zijn de volgende punten voor ons van groot belang bij de vormgeving van onze identiteit:

1. Als vereniging voeden wij de inspiratie van onze leerkrachten, medewerkers en directeuren. We maken tijd en ruimte vrij om met elkaar te delen wat ons inspireert en motiveert en om elkaar te sterken in de voorbeeldrol die we hebben voor de leerlingen en elkaar. We organiseren daartoe onder andere bezinningsmomenten rond de ‘vruchten van de Geest’ (Galaten 5, 22-23).
2. Als vereniging ondersteunen wij onze leerkrachten en medewerkers desgewenst in hun religieuze ontwikkeling, bijvoorbeeld in de vorm van pastorale begeleiding, en in het vormgeven van identiteit in de klas, met name in het omgaan met levensbeschouwelijke diversiteit en ethische thema’s als huwelijk, echtscheiding en (homo)seksualiteit.
3. Van onze scholen verwachten wij dat zij jaarlijks momenten inplannen om zich met het team te bezinnen op de ontwikkeling van de schoolidentiteit.
4. Van onze personeelsleden verwachten wij een levenshouding die past bij de identiteit die wij uitdragen. Daarbij hoort ook dat de kleding die personeelsleden dragen op school en bij gelegenheden waar de school wordt vertegenwoordigd, respectvol en representatief is.
5. In sollicitatieprocedures worden gerichte vragen gesteld over de manier waarop de kandidaat in het leven staat en welke rol het geloof in zijn of haar leven speelt.

6. Bij de werving en selectie van nieuwe personeelsleden komt aan de orde dat wij van hen verwachten dat zij
- bewust willen werken in het christelijk onderwijs vanuit een Bijbelgetrouwe levensvisie en geloofsbeleving. De vraag 'Wie is Christus voor jou?' en de verbinding met de maatschappelijke context staan daarbij centraal;
 - handelingsbekwaam zijn als het gaat om het uitdragen van de christelijke levensvisie;
 - actief betrokken zijn bij de eigen kerkelijke gemeente;
 - de grondslag en de identiteitsnotitie onderschrijven;
 - kunnen omgaan met niet- en randkerkelijke leerlingen en ouders.

Identiteit in de gesprekscyclus

In de gesprekscyclus in het kader van integraal personeelsbeleid (IPB) stelt de directeur tijdens de functioneringsgesprekken het onderwerp identiteit aan de orde. Het gaat om een open gesprek waarin nagegaan wordt op welke manier de leerkracht mede vorm geeft aan de christelijke identiteit van de school: welke doelen stelt hij of zij zich, wat spreekt haar of hem aan, wat wordt moeilijk gevonden, waar dient aandacht voor te zijn, et cetera.

De eigen geloofsbeleving kan daarbij aan de orde komen, maar het onderwerp van gesprek is de functionele invulling van de christelijke identiteit op de school. Het is belangrijk dat dit gesprek respectvol en in een veilige sfeer plaatsvindt en niet het karakter heeft van een beoordeling van wat iemand vindt. De directeur of de algemene directie zal ondersteuning aanbieden aan het personeelslid als in het gesprek blijkt dat hier behoefte aan is.

Het vormgeven aan de identiteit van de school is een verantwoordelijke taak die veel eist van leerkrachten. Het is van belang dat de leerkracht daarbij niet alleen staat of komt te staan. Naast dit individuele gesprek met een personeelslid wordt het onderwerp identiteit ook jaarlijks in het gehele team aan de orde gesteld.

Het bovenstaande geldt ook in de gesprekscyclus van de directeuren met de algemene directie.

Het toelatingsbeleid van leerlingen

De bron van ons onderwijs is het geloof in Jezus Christus, dat ons is overgedragen en dat wij op onze beurt overdragen op nieuwe generaties. Dat ervaren we als een geschenk dat we elke dag weer mogen doorgeven.

Het is onze overtuiging dat we dat niet mogen onthouden aan kinderen en ouders met een andere levensovertuiging. We hanteren dan ook een open toelatingsbeleid van leerlingen. Wel vindt met ouders met andere levensovertuigingen bij de aanmelding van hun kind een gesprek plaats. Daarin maken wij duidelijk hoe we de identiteit van de school vormgeven en wat we daarin van ouders en leerlingen verwachten.

De relatie met ouders

Wij realiseren ons terdege dat ouders hun kinderen *toevertrouwen* aan de school. Voor dat vertrouwen is het essentieel dat er helderheid is over de verwachtingen die ouders en school van elkaar mogen hebben.

De basis van vertrouwen in de relatie tussen ouders en school wordt al gelegd in het eerste gesprek. De directeur van de school geeft in dat gesprek een duidelijke en heldere schets van de christelijke profilering van de school. Hierbij kan verwezen worden naar het hoofdstuk identiteit in de schoolgids en informatie op de website van Schoolvereniging Rehoboth.

We verwachten dat ouders die hun kind op een van onze scholen aanmelden, een ouderverklaring ondertekenen. Daarmee geven ze aan dat ze zich realiseren wat de consequenties van hun keuze voor een christelijke school zijn, zoals die onder meer tot uiting komen in waarneembare uitingen van de levensbeschouwelijke identiteit (godsdienstles, bidden, zingen, vieringen e.d.) en de wijze waarop de leerkrachten met elkaar en de leerlingen omgaan.

De school mag verwachtingen hebben ten aanzien van het gedrag van de leerlingen en ouders, gebaseerd op de door de school gehanteerde waarden en normen.

Belangrijke punten op schoolniveau

Overeenkomstig de indeling op pagina 3 zijn voor Rehoboth de volgende zaken van belang. Het bestuur gaat ervan uit dat de hierna genoemde onderdelen in een doorgaande ontwikkelingslijn nader worden uitgewerkt.

Levensbeschouwelijke identiteit

Deze komt het meest duidelijk tot uiting in de godsdienstige vorming, waarvan godsdienstonderwijs, bidden, zingen en vieren deel uitmaken. Deze uitingen staan niet op zich, maar zijn nauw verbonden met de andere dimensies van de schoolidentiteit.

Het godsdienstonderwijs

Op de scholen van Rehoboth wordt structureel aandacht besteed aan godsdienstige vorming. Het godsdienstonderwijs is een hulpmiddel om hier structuur in aan te brengen. Het brengt op methodische wijze de kennis en kaders aan waarop de geloofsbeleving mede is gestoeld. De leerkracht is hierbij van groot belang. Hij of zij maakt daarin keuzes. Deze dienen wel aan te sluiten bij het vertelrooster. Het vertellen van Bijbelverhalen is een belangrijk middel om zowel de kennis van de Bijbel als de geloofsbeleving te ontwikkelen. Het is tevens een krachtig middel om de christelijke waarden en normen in het persoonlijke leven te integreren. Het bespreken van de geschiedenis van de kerk en kernpunten uit de christelijke traditie, in de hoogste groepen van de school, vinden wij van groot belang.

Het gebruik van de Bijbel

Op onze scholen worden in alle groepen Bijbelverhalen verteld. We vinden het van belang dat kinderen bekend raken met de (taal en boodschap van de) Bijbel als bron van het christelijk geloof. Daartoe zal er bij voorkeur vanaf groep 6 met de kinderen uit de Bijbel worden gelezen. Aan het einde van groep 8 krijgen de leerlingen tevens een dagboek als afscheidsgeschenk door of namens het bestuur aangeboden.

In de vereniging wordt gebruik gemaakt van de Herziene Statenvertaling en/of de NBG-vertaling van 1951. In de klassen kunnen daarnaast, ter ondersteuning van de godsdienstige vorming, ook andere Bijbelvertalingen worden gebruikt.

Het gebed

Het gebed heeft op de scholen van Rehoboth een belangrijke plaats. Kinderen leren wat bidden is en hoe ze persoonlijk in gesprek kunnen zijn met God. De kinderen worden actief bij het gebed betrokken. Op elke school van Rehoboth wordt er in ieder geval aan het begin en aan het einde van de schooldag met de kinderen gebeden.

Het zingen van liederen

Van elke school wordt verwacht dat ze de psalmen en andere christelijke liederen aanleert. De school streeft naar een gevarieerd aanbod van liederen, waaruit een evenwichtige balans blijkt.

Het vieren

Elke school formuleert in het schoolplan welke vieringen er op school worden gehouden. Daarbij denken we aan weekopeningen en -sluitingen en de christelijke feesten: Kerst, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren.

Minimaal één viering (Kerst en/of Pasen) wordt jaarlijks in het bijzijn van (groot)ouders gevierd.

Pedagogische identiteit

Wat wij onder vorming verstaan

Zoals Jezus in elk mens 'heel de mens' ziet, zo willen wij ook naar kinderen kijken. Groei en ontwikkeling hebben betrekking op 'heel de mens'. Onderwijs is voor ons dan ook brede vorming, waarin aandacht is voor de cognitieve, lichamelijke, sociale, creatieve, godsdienstige en morele ontwikkeling in de richting van volwassenheid.

Hoe wij naar kinderen kijken

De scholen van Rehoboth zijn christelijke leer- en werkgemeenschappen. Ons pedagogisch klimaat kenmerkt zich door de vruchten van de Geest: liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid,

goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. We dragen naar de kinderen uit dat God als hun Schepper van hen houdt en hen belangrijk vindt, en dat ze er mogen zijn. Daarom kijken wij naar kinderen vanuit de mogelijkheden die ze hebben en stemmen in principe daarop ons handelen af. De kenmerken van ons pedagogisch klimaat kunnen het beste tot uiting komen in een veilige omgeving. Die moet niet alleen fysiek maar zeker ook sociaal-emotioneel veilig zijn. De leerlingen moeten zich geborgen weten in de leef- en werkgemeenschap van de school. Zij moeten ervaren dat aan hun eigenheid recht wordt gedaan. Dit houdt tevens in dat wij hen ervan bewust maken dat zij ook anderen recht doen.

Hoe wij met elkaar omgaan

Hierin wordt het voorbeeldgedrag van Jezus Christus duidelijk. Wat Hij ons heeft geleerd, vormt het referentiekader van waaruit het personeel leerlingen benadert, leerlingen elkaar en de leerkrachten benaderen en het personeel onderling met elkaar en met de ouders omgaat.

Zo werken onze scholen aan een positieve schoolcultuur waarin leerlingen een positief zelfbeeld en een positieve omgang met anderen ontwikkelen en waarin leerlingen, ouders en personeel streven naar een positieve omgang met elkaar.

Zorg voor elke leerling

Op de scholen van Rehoboth wordt elke leerling als een uniek schepsel van God gezien. Dit betekent dat de school met zorg omgaat met de leerlingen. Dit houdt onder meer in dat kinderen die dat nodig hebben, recht hebben op extra zorg en die ook krijgen. Het onderwijs wordt afgestemd op de behoeften van elke leerling.

De scholen van Rehoboth laten hun christelijke identiteit ook blijken in de vormgeving van de zorgplicht voor scholen. Goede zorg aan kinderen dient elke school te geven. Van protestants-christelijke scholen verwacht het bestuur dat ze dat niet alleen doen op wettelijke gronden, maar vanuit hun christelijke levensovertuiging. Waar mogelijk wordt samengewerkt met andere (christelijke) organisaties om de zorg voor de leerling te versterken.

Leefregels

De leef en gedragsregels op school dienen in overeenstemming te zijn met de hiervoor geschetste waarden. De scholen van Rehoboth dragen er zorg voor dat kinderen, leerkrachten en ouders zich ook bij buitenschoolse activiteiten zoals sportdag, schoolkamp et cetera in de lijn van deze notitie gedragen.

Organisatorische identiteit

Deze wordt beschreven in het schoolplan van iedere school waarbij de kopjes genoemd op pagina 3 uitgewerkt worden.

Onderwijskundige identiteit

De keuze van methoden en lesmateriaal

Bij de keuze van nieuwe methoden wordt rekening gehouden met de levensbeschouwelijke en pedagogische uitgangspunten van de school. Alles wat er in de wereld gebeurt, komt de school binnen. De scholen van Rehoboth vinden het daarom van belang dat de kinderen daarmee leren omgaan. De scholen zijn alert op wat de school binnenkomt via internet en door kinder- en leerboeken. Lesmethoden en leermiddelen worden beoordeeld op verantwoord gebruik binnen het kader van de christelijke identiteit. Steeds wordt de vraag gesteld of deze zaken passen binnen de levensbeschouwing en het pedagogisch klimaat van de school, en vooral of ze het kind niet beschadigen. Tevens wordt gelet op het taalgebruik in het lesmateriaal. Tot slot is van belang dat kinderen geleerd wordt om kritisch om te gaan met al datgene wat zij onder ogen krijgen. De school heeft hierin een belangrijke taak.

Maatschappelijke identiteit

Het deelnemen aan acties voor hulporganisaties

Op de scholen van Rehoboth wordt zichtbaar gemaakt dat er zorg is voor mensen op deze wereld die in minder goede omstandigheden leven. Op elke school wordt daartoe op een actieve manier vormgegeven aan acties van hulporganisaties, het sponsoren van een adoptiekind, et cetera.

5. Hoe werkt deze notitie?

Deze notitie biedt kaders, maar vooral ruimte om die in de schoolpraktijk van alledag op een professionele manier in te vullen. Ze wil gehanteerd worden als een inspirerende leidraad.

Bij een eerste benoeming ondertekent een nieuwbenoemde werknemer een benoemingsbrief en deze identiteitsnotitie. Personeel dat al in dienst is, ontvangt de identiteitsnotitie. Ze wordt tijdens een personeelsvergadering nader toegelicht door de directeur, zodat de teams op alle scholen op de hoogte zijn van de inhoud. Telkens als deze notitie wordt bijgesteld, wordt deze opnieuw met het personeel doorgesproken.

In het jaar voorafgaande aan het ontwikkelen van een nieuw strategisch beleidsplan, wordt de identiteitsnotitie geëvalueerd in een bestuursvergadering, op de werkbezoeken van de toezichhouders en in een vergadering van het directieberaad.

We hopen dat deze notitie er toe bijdraagt dat het christelijk karakter van het onderwijs op de scholen dag in dag uit op een inspirerende manier tot uiting komt en zich verder ontwikkelt.